

Kansliavdelningen

SOCIALTJÄNSTFÖRVALTNINGEN

Handläggare: Lisbeth Westerlund
Tfn: 08-508 25 016

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2005-11-30

SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN
2005-12-13
DNR 106-655/2005

Till
Socialtjänstnämnden

Inför diskrimineringskontroller i Stockholms stad

Svar på remiss av motion från Paul Lappalainen (mp)
(1 bilaga)

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen.

Dag Helin

Eddie Friberg

Sammanfattning

Paul Lappalainen (mp) föreslår i sin motion att staden ska använda diskrimineringskontroller för att analysera effektiviteten i de antidiskrimineringspolicys som används. Förvaltningen delar motionärens uppfattning att det är av största vikt att diskriminering inte förekommer inom stadens verksamheter. Hur effektiviteten i arbetet mot diskriminering ska mätas bör rimligen kunna göras på olika sätt i olika verksamheter. Förslaget att använda sig av diskrimineringskontroller kan säkert komma till användning, exempelvis vid anställningar. I andra verksamheter kan andra metoder för uppföljning av insatserna vara lämpliga. En redogörelse för hur arbetet mot diskriminering på stadens krogar bedrivs lämnas i tjänsteutlåtandet.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till socialtjänstnämnden för yttrande överlämnat motionen Inför diskrimineringskontroller i Stockholms stad från Paul Lappalainen (mp). Remisstiden går ut den 19 december 2005. Motionen bifogas tjänsteutlåtandet.

Ärendet har även remitterats till stadsdelsnämnderna Bromma, Hägersten och Rinkeby.

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom kansliavdelningen.

Motionen i sammanfattning

Stockholms stad håller på att skärpa sina policys mot diskriminering. Eftersom staden håller på att utveckla tydligare antidiskrimineringskrav på andra aktörer är det viktigt att staden ser till att de krav som ställs på den egna organisationen är verkningsfulla.

Diskrimineringskontroller borde kunna bidra till att analysera effektiviteten av våra antidiskrimineringspolicys i stadens roll dels som arbetsgivare dels som servicegivare.

Motionären yrkar

Att stadsledningskontoret ges i uppdrag att analysera förekomsten av diskriminering med hjälp av bland annat diskrimineringskontroller som ett led i förverkligandet av Stockholms stads antidiskrimineringspolicys både som arbetsgivare och som servicegivare.

Förvaltningens synpunkter

Paul Lappalainen (mp) föreslår i sin motion att staden ska använda diskrimineringskontroller för att analysera effektiviteten i de antidiskrimineringspolicys som används. Förvaltningen delar motionärens uppfattning att det är av största vikt att diskriminering inte förekommer inom stadens verksamheter. Hur effektiviteten i arbetet mot diskriminering ska mätas bör rimligen kunna göras på olika sätt i olika verksamheter. Förslaget att använda sig av diskrimineringskontroller kan säkert komma till användning, exempelvis vid anställningar. I andra verksamheter kan andra metoder för uppföljning av insatserna vara lämpliga. En redogörelse för hur arbetet mot diskriminering på stadens krogar bedrivs lämnas nedan.

I regeringsformen anges grunden för den offentliga förvaltningens arbetssätt där det i 1 kap. 2 § 1 st. stadgas att den offentliga makten ska utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet. Det är av största vikt att diskriminering inte förekommer i den offentliga förvaltningen och att alla behandlas lika.

I staden pågår, som motionären framhåller, ett aktivt arbete inom olika områden för att förebygga diskriminering. Alla nämnder och bolag ska ha en jämställdhetsplan för att förebygga att män och kvinnor behandlas olika och en mångfaldsplan för att förhindra etnisk och kulturell diskriminering. Alla nämnder och bolag ska vidare implementera stadens handlikappolitiska program för att skapa förutsättningar för att personer med funktionshinder kan leva på samma villkor som andra. Arbete pågår kontinuerligt för att tillgodose kommunallagens krav på kommunal likställighet inom staden bland annat genom utarbetande av riktlinjer inom olika former av myndighetsutövning och utbildningsinsatser för personal.

Kommunfullmäktige beslutade den 7 juni 2005 om kompletterande riktlinjer för serveringstillstånd (utlåtande 2005:99 och utlåtande 2005:105) som innebär att tillståndshavaren åtar sig att se till att överträdelser mot gällande lagar mot diskriminering inte förekommer inom sin verksamhet samt vara införstådd med att överträdelser kan leda till indragning av tillståndet. Vidare beslutades att där så är påkallat ska villkor meddelas för restauranger som kommer ifråga för serveringstid efter kl. 01.00, att tydliga och väl synliga skyltar som anger för köande vilka olika insläppsregler som gäller sätts upp vid entrén.

Kommunstyrelsen fick i samband med beslutet om nya riktlinjer för serveringstillstånd den 7 juni 2005 i uppdrag att tillskriva polismyndigheten i Stockholms län med begäran om att prioritera insatser mot krogdiskriminering. Kommunstyrelsen fick även i uppdrag att tillskriva regeringen om en översyn av alkohollagen så att laglighet kan säkerställas vid införande av antidiskrimineringsvillkor och villkor för insläppsregler vid tillståndsgivningen vid serveringstillstånd.

Efter kommunfullmäktiges beslut har staden skrivit till regeringen som beslutat att frågan om diskriminering ska ingå i den så kallade Tillsynsutredningens uppdrag. Tillsynsutredningen har i uppdrag att göra en översyn av alkohollagen. Staden har vidare skrivit till polismyndigheten. Information har erhållits att polismyndigheten bland annat ändrat sina rutiner vid anmälan om diskriminering. När person ringer in en anmälan sänder polisen personal till platsen i syfte att säkra bevisning. Tidigare har de bara tagit upp anmälan, vilket gjort bevisläget mycket svårt.

Skriftlig information om de nya riktlinjerna utsändes till samtliga krögare i Stockholms stad i början av september 2005. Ungefär samtidigt informerades närpolisområdena och polismyndighetens tillståndsenhet samt dess krogkommissionen om de nya riktlinjerna.

Tillståndsenheten har under september 2005 från polismyndigheten fått samtliga anmälningar om diskriminering under år 2005 som har anknytning till krogar. Utifrån denna information kan förvaltningen föreslå tillståndsutskottet att meddela berörda restauranger villkor om tydliga väl synliga skyltar i entrén om

gällande insläppsregler. Det kan också komma förslag till utskottet om sanktion (återkallelse/varning) vid fällande dom om diskriminering.

Tillståndsenheten har också under september 2005 haft ett möte med företrädare för diskrimineringsombudsmannen (DO) för att öka kunskapen om respektive myndighets ansvarsområde. Konkret resulterade detta i att diskrimineringsombudsmannen ska översända alla pågående ärenden om skadestånd med anledning av diskriminering så att förvaltningen till tillståndsutskottet kan lägga fram förslag om villkor (insläppsregler) och/eller sanktioner.

Tillståndsenheten har erbjudits plats i den arbetsgrupp som bildats för att ta fram riktlinjer för hur skyltar med insläppsregler bör vara utformade. Gruppen har tillkommit på initiativ av DO som har införskaffat kunskaper från bland annat Holland där man arbetat aktivt med frågan. I arbetsgruppen ingår även företrädare för branschen.

Det första fallet av förslag till beslut om återkallelse med anledning av diskriminering (vilket föranledde skadestånd) har varit föremål för behandling i tillståndsutskottet. Ärendet återremitterades i avvaktan slutligt beslut i skadeståndsdelen i Högsta Domstolen (HD). Då ärendet är av principiellt viktig karaktär har HD meddelat prövningstillstånd och ärendet förväntas avgöras inom en relativt kort tid.

De nya riktlinjerna är en viktig markering från stadens sida att inga former av diskriminering accepteras. De sätter frågan i fokus och skapar förutsättningar för att sätta mer styrka och reella verktyg bakom orden. De sätter också en stark press på polismyndigheten och regeringen. De nya riktlinjerna bör på sikt kunna hjälpa den enskilde individen som blir diskriminerad på krogen. En viktig faktor för hur framgångsrikt arbetet blir är hur domstolarna kommer se på tillämpningen av alkohollagen vid diskriminering (meddelande av villkor och sanktioner).

Bilaga

Motionen Inför diskrimineringskontroller i Stockholms stad från Paul Lappalainen (mp).